19. Hafta

8–12 Şubat · 2. dönem · 5+1* ders saati

TEMA / ÜNİTE

Geleneklerimiz

KONU / METİN

Nasreddin Hoca

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

Kod	Öğrenme çıktısı
T.D.5.1	Dinlemede/izlemede materyal seçimini yönetebilme • a) Dinleme/izleme şekli (etkileşimli veya etkileşimsiz), amacı, ilgi ve ihtiyaçları, faaliyetin süresi ve bilgiye erişim olanaklarını analiz ederek görüş oluşturur. • b) Analiz sonuçları doğrultusunda metin ve diğer yardımcı materyalleri (ses ve/veya video kayıtları, film, belgesel, dijital içerikler, etkileşimli sunumlar vb.) seçer.
T.D.5.2	Dinlemede/izlemede strateji, yöntem ve teknik seçimlerini yönetebilme • a) Dinleme/izleme şekli (etkileşimli veya etkileşimsiz), amacı, ilgi ve ihtiyaçları; materyalin özellikleri ve faaliyetin süresini analiz ederek görüş oluşturur. • b) Analiz sonuçları doğrultusunda dinlerken/izlerken kullanacağı strateji ve/veya yöntemi/tekniği seçer.
T.D.5.4	Dinlediğinde/izlediğinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme • a) Dinlediğinin/izlediğinin bağlamından söz varlığı unsurlarının anlamıyla ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir. • b) Söz varlığı unsurlarının anlamına ilişkin mantıklı tahminde bulunur. • c) Tahminin doğruluğunu kaynaklardan (sözlük, başvuru kitapları, genel ağ vb.), ebeveyn veya öğretmenden yardım alarak kontrol edip yargıya ulaşır.
T.D.5.6	Basit çıkarımlar yoluyla dinlediğinin/izlediğinin derin anlamını belirleyebilme • a) Dinlediğinin/izlediğinin sınırlı bir bölümünden bağlama dair ipuçlarını bulur. • b) Ön bilgileri ve ipuçlarından hareketle anlamı belirler.
T.D.5.7	Üst düzey çıkarımlar yoluyla dinlediğinin/izlediğinin derin anlamını belirleyebilme • a) Dinlediğinin/izlediğinin bütününden bağlama dair ipuçlarını bulur. • b) Ön bilgileri ve ipuçlarından hareketle anlamı belirler.
T.D.5.9	Dinlediğindeki/izlediğindeki unsurları sınıflandırabilme • a) Sınıflandırma ölçütüne karar verir. • b) Dinlediğini/izlediğini ölçüte göre inceler. • c) Dinlediğindeki/izlediğindeki unsurları ölçüte göre gruplandırır. • ç) Oluşturulan grupları adlandırır.
T.D.5.10	Dinlediğini/izlediğini yorumlayabilme • a) Dinlediğindeki/izlediğindeki olay, bilgi, durum vb.ni inceler. • b) Dinlediğindeki/izlediğindeki olay, bilgi, durum vb.ni kaynağın, dinleyicinin/izleyicinin veya bunların dışında bir başkasının bakış açısını dikkate alıp genişleterek veya daraltarak dönüştürür. • c) Dinlediğindeki/izlediğindeki olay, bilgi, durumu vb.ni seçilen bakış açısıyla kendine özgü bir biçimde yeniden ifade eder.
T.D.5.15	Bilgilendirici metinde düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme • a) Dinlediğinde/izlediğinde başvurulan düşünceyi geliştirme yollarını belirler. • b) Düşünceyi geliştirme yollarının içerikle ilişkisini ortaya koyar.
T.D.5.17	Dinlediğinden/izlediğinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme • a) Dinlediğinin/izlediğinin temayla ilgili söz varlığı unsurlarını belirler. • b) Söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler. çözümleme yapabilme
T.O.5.3	Okumada strateji, yöntem ve teknik seçimlerini yönetebilme

Kod	Öğrenme çıktısı
	• a) Amacı, ilgi ve ihtiyaçları, materyalin özellikleri, faaliyetin süresi ve bilgiye erişim olanaklarını analiz ederek görüş oluşturur. • b) Analiz sonuçları doğrultusunda okurken kullanacağı strateji ve/veya yöntemi/tekniği seçer.
T.O.5.5	Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme • a) Metnin bağlamından söz varlığı unsurlarının anlamıyla ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir. • b) Söz varlığı unsurlarının anlamına ilişkin mantıklı tahminde bulunur. • c) Tahminin doğruluğunu kaynaklardan (sözlük, başvuru kitapları, genel ağ vb.), ebeveyn veya öğretmenden yardım alarak kontrol edip yargıya ulaşır.
T.O.5.8	Basit çıkarımlar yoluyla metnin derin anlamını belirleyebilme • a) Metnin sınırlı bir bölümünden ve varsa görselden yararlanarak bağlama dair ipuçlarını bulur. • b) Ön bilgileri ve ipuçlarından hareketle anlamı belirler.
T.O.5.9	Üst düzey çıkarımlar yoluyla metnin derin anlamını belirleyebilme • a) Metnin bütününden ve varsa görselden yararlanarak bağlama dair ipuçlarını bulur. • b) Ön bilgileri ve ipuçlarından hareketle anlamı belirler.
T.O.5.10	Okuduklarını karşılaştırabilme • a) Karşılaştırılabilir unsurlara ilişkin özellikleri belirler. • b) Belirlediği özelliklerdeki benzerlikleri listeler. • c) Belirlediği özelliklerdeki farklılıkları listeler.
T.O.5.20	Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme • a) Metnin temayla ilgili söz varlığı unsurlarını belirler. • b) Söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.
T.O.5.21	Okuduğunu özetleyebilme • a) Metinde sunulan bilgileri çözümler. • b) Çözümlemeden hareketle önemli ve önemsiz bilgileri sınıflandırır. • c) Metindeki önemli bilgileri kronolojik akışa ve/veya düşünce akışına uygun olarak kendi cümleleriyle ifade eder.
T.O.5.22	Okuma sürecini değerlendirebilme • a) Okuma sürecindeki güçlü ve gelişmeye açık yönlerini belirler. • b) Deneyimlediği süreçteki gelişmeye açık yönlerini destekleyecek tedbirler alıp, güçlü yönlerini sonraki çalışmalara aktararak okur kimliğinin gelişimine yön verir.
T.K.5.2	Konuşmada yöntem ve teknik seçimlerini yönetebilme • a) Konuşma türü (sözlü üretim veya sözlü etkileşim), amacı, süresi, ilgi ve ihtiyaçlarını analiz ederek görüş oluşturur. • b) Analiz sonuçları doğrultusunda konuşurken kullanacağı yöntemi ve/veya tekniği seçer.
T.K.5.5	Konuşmasında çoklu ortam ögeleriyle içerik oluşturabilme • a) Konuşmasında kullanacağı çoklu ortam ögelerini (fotoğraf, resim, tablo, grafik, harita, ses, müzik, video vb.) belirler. • b) Ögelerin işlevlerini (eş anlam oluşturma, destekleme, tek başına anlam verme) belirler. • c) Çoklu ortam ögelerini içerikle ilişkilendirerek konuşmasında kullanır.
T.K.5.11	Konuşmasında sınıflandırma yapabilme • a) Yorumlayacağı olay, bilgi, durum vb.ni inceler. • b) Olay, bilgi, durum vb.ni bağlamdan kopmadan, farklı bakış açısıyla, genişleterek veya daraltarak dönüştürür. • c) Olay, bilgi, durum vb.ni belirlenen bakış açısıyla kendine özgü biçimde konuşmasında yeniden ifade eder.
T.K.5.12	Yorumunu sözlü olarak ifade edebilme • a) Olay, bilgi, durum vb.ni çözümler. • b) Çözümlemeden hareketle önemli ve önemsiz bilgileri sınıflandırır. • c) Önemli bilgileri kronolojik akışa ve/veya düşünce akışına uygun olarak kendi cümleleriyle ifade eder.
T.K.5.17	Konuşmasını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme • a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını belirler. • b) Söz varlığı unsurlarına bağlama uygun şekilde konuşmasında yer verir.
T.Y.5.2	Yazmada strateji, yöntem ve teknik seçimlerini yönetebilme • a) Yazma şekli (yazılı üretim ve yazılı etkileşim), amacı, bağlamı ve olanaklarını analiz ederek görüş oluşturur.

Kod	Öğrenme çıktısı
	• b) Analiz sonuçları doğrultusunda yazarken kullanacağı strateji ve/veya yöntemi/tekniği seçer.
T.Y.5.3	Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme • a) Yazma amacına uygun paragraf türü ve/veya metin yapısını belirler. • b) Seçtiği paragraf türünü ve/veya metin yapısını yazısında uygun biçimde kullanır.
T.Y.5.7	Yazısında karşılaştırma yapabilme • a) Karşılaştırılabilir unsurlara ilişkin özellikleri belirler. • b) Özellikler arasındaki benzerlikleri tespit ederek yazısında kullanır. • c) Özellikler arasındaki farklılıkları tespit ederek yazısında kullanır.
T.Y.5.10	Yazılı olarak özetleyebilme • a) Olay, bilgi, durum vb.ni çözümler. • b) Çözümlemeden hareketle önemli ve önemsiz bilgileri sınıflandırır. • c) Önemli bilgileri kronolojik akışa ve/veya düşünce akışına uygun olarak kendi cümleleriyle ifade eder.
T.Y.5.12	Düşünceyi geliştirme yollarını kullanarak metni yapılandırabilme • a) Kullanacağı düşünceyi geliştirme yollarını belirler. • b) Düşünceyi geliştirme yollarını yazısının içeriğiyle uyumlu şekilde kullanır.
T.Y.5.16	Yazım ve noktalama işaretleriyle ilgili kuralları uygulayabilme
T.Y.5.17	Yazma sürecini değerlendirebilme • a) Yazma sürecindeki güçlü ve gelişmeye açık yönlerini belirler. • b) Gelişmeye açık yönlerini destekleyecek tedbirler alıp, güçlü yönlerini sonraki yazma çalışmalarına aktararak yazar kimliğinin gelişimine yön verir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Her temada en az bir tane performans görevinin verilmesi esastır. Performans görevi temanın en az bir öğrenme çıktısını ölçme ve değerlendirmeye yönelik olmalıdır.

*Boşluk doldurma, açık uçlu ve çoktan seçmeli soru gibi çalışmalar
*Cümle tamamlama, kelime defteri oluşturma vb. çalışmalar
*Yapılandırılmış özetleme çalışması
*Öz bildirim
*Sorulardan, kavramlardan, görsellerden hareketle sözlü metin oluşturma çalışması
*Yapılandırılmış özetleme çalışması
*Paragraf yazma, açık uçlu soru vb. çalışmalar
*öz değerlendirme araçları

NOTLAR

- Okul temelli planlama.

Kaynak: MEB TÜRKÇE (5-8. SINIFLAR) TASLAK ÇERÇEVE YILLIK PLAN+++.xlsx (TÜRKÇE 5 ÇERÇEVE YILLIK PLANLAR) · https://tymm.meb.gov.tr/assets/file/ortaokul-turkce-dersi-yillik-planlar_20260917_120004_398.zip · Kontrol: 2026-11-21. Maarif Rehberi tarafından düzenlenmiştir; resmî metin için kaynağa bakınız.